

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Libertatea ereziilor

Cele trei ispite

În calea gloriei și a desăvârșirii, din punct de vedere religios al românilor ardeleni, au stat până în prezent trei ispite mari: ispita calvină, ispita catolică, și ispita sectantă.

Ispita calvină a venit și s'a scurs pe lângă noi, cum se scurg apele revărsate din alvia lor pe lângă zidurile unor case ridicate pe temelii de piatră. Cu toată propaganda de stat, cu toate ademenirile și prigoanele duse în contra străbunilor noștri, calvinismul n'a putut sparge zidul unității poporului român. Cetatea sufletului ni-a rămas nebiruită.

Ispita catolică, mai viclenă în atacuri și mai diplomată în propagandă, a reușit să pătrundă în casa noastră printr-o porțiță, care până astăzi a rămas o rană ce sângerează în așteptarea leacului izbăvitor. E prima desbinare în casa unității sufletești a românilor. Prima tentație contra legii românești din care n'au putut ieși deplin biruitori.

Ispita sectantă este a treia cursă ce se pune în calea unității noastre de credință. Primele două au venit de sus în jos, dela autorități de stat străine de noi. De aceea e și explicabil că n'au reușit. Ultima se ivește de jos în sus. Se ridică și pătrunde între noi, ca umezeală în ziduri, dintr-o pătură de pământ nesănătos, dintr-o parte a poporului care nu inspiră nici un fel de sănătate. Deci, cu atât mai mare este primejdia ei.

Primejdia sectelor

Când vorbim de secte, logica și bunul simț fac să ne întrebăm în primul rând: aduc sectele o religie nouă, numai una, și dacă o aduc e superioară celei ce o avem? Dacă aduc o formă nouă de credință, superioară celei ce o credem și o practicăm, atunci trebuie să o îmbrățișăm cu toții; ori dacă nu, atunci să o combatem cu toții.

De fapt, cele mai multe dintre secte spun fără sfială că ele vreau o «religie nouă», o «biserica nouă», evident tot creștină. Dar pretenția aceasta este absurdă. Deoarece în creștinism, din punct de vedere doctrinal, nouăți sunt numai ereziile și nici acestea toate, fiind unele din ele moșteniri sau reînvieri ale vechilor erezii istorice. Deci sectele aduc în mijlocul poporului nostru erezii, pe care sântem chemați să le combatem cu ultima energie.

În rândul al doilea trebuie să ne întrebăm: ce caută sectele între noi? Reprezintă ele un plus de fericire și înălțare pentru țara noastră sau nu? Care-i folosul practic sau teoretic, material și spiritual ce-l avem pe urma lor?

Aduc sectele un bine necunoscut poporului nostru? Da, răspund conducătorii lor.

Când noi mărturisim că avem o credință creștină cu care ne-am născut și ne-am botezat, moștenită dela sfinții apostoli și sfinții părinți în care aproape două milenii am fost una, sectele răspund nu. Voi românii aveți o religie care se cere corectată și schimbată, așa după cum o predică «misionarii» englezi și americani — cari au venit printre noi cu aceleași gânduri de prozelitism, cu care se plimbă printre primitivii din Africa sau Polinezia. Ca și când noi dela ei am auzit mai întâi de Hristos și Evanghelie.

Tentativa desigur nu va reuși. Dacă un geniu revoluționar, cum era Luther, nu a fost în stare să facă nici măcar din Germania lui un stat protestant în întregime, cu atât mai puțin vor reuși măruntiștii noștri «predicatori» sectanți să altereze religia românilor. De dragul dolarilor, românii nu și vor vinde niciodată în masă sufletul. În parte totuși, da. În orce sat și în orce cătun se pot afla câțiva nemulțumiți sau câțiva smintiți, cari să cadă în mrejele sectante. Rezultatul va fi că frontul sufletesc al satului se sparge și cuibul de clocire a gândurilor de anarhie religioasă va rămâne. Astfel în locul satului unitar, omogen și pașnic de odinioară, vom avea satul divizat nu numai în partide politice, dar și în secte religioase.

În locul splendidei unități de conștiință pe care am avut-o și care cu atâta greu se creiază și păstrează, vom avea prisos de nepăsare, neîncredere și haos. Când zilnic se ventilează pe la urechile oamenilor idei sectante și concepții ateiste, chiar dacă nu vor fi ascultate și urmate, lasă în suflete umbre de îndoială, neîncredere și nepăsare. Și dela starea aceasta, de destrămare a unității de credință până la haos, nu mai este decât un pas.

Distrugerea unității de credință a poporului român este o crimă. Iată de ce și din punctul acesta de vedere sântem chemați să acționăm energic în contra răului, până nu va fi prea târziu.

Exemple edificatoare

Cât rău pot să aducă sectele la destrămare unității de conștiință a unui popor, ni-a arătat un exemplu colosul rus, mâncat de carii sectelor și ai curentelor anarhice, și mai ales Germania actuală. Căzul ei este elocvent. Câte greutăți trebuie să întâmpine tocmai în interiorul ei, ca să-și poată reface unitatea de conștiință! Și să nu ne mirăm că piedecile cele mai mari le pun numeroasele «bisericiuțe» protestante în care s'a divizat sufletul poporului german. Este și o tragedie grozavă în acest fapt: În numele lui Isus Hristos, care s'a rugat fierbinte și cu ochii scăldați în lacrimi, ca toți urmașii Lui să fie una în cre-

dință, un popor să se desbina în așa măsură, încât, neaflând altă cale de împăciuire, unii dintre conducătorii lui preconizează înlocuirea creștinismului cu o religie păgână, național-germană...

Să învie Luther, să-și vadă opera... Desigur nu s'ar felicita și n'ar înghiți cu plăcere roadele reformei sale. Cel puțin unele dintre ele.

Că sectele urmăresc scopuri centrifugale din punct de vedere național și religios, nu mai încapă nici o îndoială. Pentru edificare vom prezenta un caz dela noi, pe care-l poate verifica orce om de bună credință. Anume: în comuna Cîl, din județul Arad, casa de adunare a baptiștilor e zidită și se află în curtea grofului ungar Oliver Almay. Am avut nefericirea să o văd cu ochii mei, într'un colț al curții îngrădite cu zid, făcând parte integrantă din grădina conacului grofesc. Într'un mediu curat românesc conacul unui grof ungar și în curtea conacului o capelă baptistă, pentru români...

Scopul urmărit ni-l arată limpede însuși groful, fost membru în casa magnaților din Budapesta, într'un articol publicat de el în gazeta *Aradi Közlöny* din 1913: «Chestiunea națională românească ar trebui dezvoltată așa, ca poporul român să fie deslegat de sub conducerea preoților români. E de mare însemnătate că problema românească, cel puțin în parte, poate fi deslegată cu ajutorul baptismului. Baptismul poate ajunge la cuceriri de necrezut în județul Aradului. Lucrul acesta îl consider ca foarte important, deoarece în acest chip poporul român scapă de sub influența preoților fanatizatori»...

Acelaș rost îl au sectele și azi în mijlocul poporului nostru cu toate foile, broșurile de propagandă și predicatorii lor; acelaș scop îl au congresele lor internaționale care se țin mereu la noi (la vară baptiștii îl țin din nou la București; tot la vară țin în Elveția congresul tineretului baptist, la care tineretului român i se pun la dispoziție călătorie și întreținere gratuită); acelaș scop îl au banii cu care se plătesc gras agenții și reprezentanții lor: desbinarea și iar desbinarea.

Statul și sectele

Nu mai încapă îndoială că, dacă ungurii nu au murit de dragul nostru, nici englezii și americanii cari ne trimis mereu misionari sectanți și bani pe ascuns aderenților lor, nu mor de dragul nostru, mai ales că în alte privințe sânt atât de sgârbiți cu noi.

Cât privește punctul de vedere moral, care ar putea să ne ispitească, noi nu avem nimic de învățat nici dela englezi, nici dela americani, deși sânt așa de mult lăudați ca cetitori de Biblie. Ei o cetesc, dar românii o trăiesc, o au în sânge, din naștere. Moravurile americane, din punct de vedere creștin, sânt departe de noi, — cât sântem noi de răi, — ca pământul de cer. Noi n'avem gangsteri, nici predicatori de Biblie ce locuiesc în palate de cristal, cum e baptistul

miliardar Rockefeller și alții. Românul nostru nu cunoaște Biblia din foaie în foaie, dar dacă îi bați în poartă la orce oră din zi și din noapte, el te primește în casă cu drag și împarte cu tine ultima bucată de pâine. Ar fi interesant de știut: o face aceasta neamțul, englezul sau americanul? — Deci încă odată, din punct de vedere moral, noi nu avem nimic de învățat dela egoismul colonial al altora.

Dar atunci este de neînțeles atitudinea indiferentă a statului român în fața năvalei sectante peste noi. Statul, care are numai avantajii din unitatea de credință a poporului, asistă nepăsător la destrămarea ei. Ia act autoritatea bisericească, ia act statul major al armatei și presa, se aud din când în când glasuri în parlament contra abuzului sectant în țara românească, — și nu se iau nici un fel de măsuri.

Unde-i statul moștenitor al glorioasei tradiții bizantine ortodoxe, statul care ni-a lăsat ideala unitate de credință a strămoșilor noștri? Statul, cu voievozii și boerii lui ctitori de mănăstiri și apărători ai crucii creștine? Statul, oblăduitor al bisericicii lui Hristos?...

Da, se va răspunde, acum avem întâptuită unitatea națională și teritorială; cea religioasă — nu mai contează. Dar tocmai aici începe răul cel mare: fără unitatea religioasă, unitatea politică și teritorială e fragilă și poate fi în fiecare clipă primejduită. Se uită prea ușor constatarea, că pe cât e de ușor să strici, pe atât este de greu să clădești. Mai ales unitatea de conștiință.

Libertatea conștiinței

De câteori este vorba de restrângerea drepturilor de propagandă a sectelor, se face provocare la paragraful constituției, care prevede că libertatea conștiinței e garantată. Just. Dar nu libertatea ereziilor. Căci statul nu are dreptul să acorde libertate ereziilor pe baza libertății de conștiință, după cum nu are dreptul să acorde libertate comunismului bolșevizant sau curentelor anarhiste. Ce s'ar face în primul rând statul, dacă în numele libertății de conștiință nu ar lua nici o măsură de autoapărare?

O erezie este un neadevăr; sau un adevăr sucit, alterat. Statul nu poate admite sau patrona răspândirea minciunilor, nici a concepțiilor care duc la distrugerea lui. Statul dispune de cea mai formidabilă putere de autoapărare internă și teritorială. Dacă libertatea conștiinței e garantată fără nici o condiție, legile și mijloacele care le garantează respectul sânt un nonsens. Iar dacă este asigurată, pe lângă anumite limite și condiții, atunci nu se poate înțelege de ce mai facem târg cu un lucru așa de scump și sfânt, cum este unitatea de credință a neamului.

Iată de ce: cerem acte de autoritate și demnitate națională în raport cu sectele, atât dela stat în virtutea

dreptului de autoapărare, cât și dela biserică în virtutea autorității sale divine.

Libertatea de conștiință, în înțelesul ei curent și practic, duce inevitabil la anarhie. Statele, conștiente și geloase de viitorul lor, au luat din vreme măsurile care să asigure unitatea de conștiință și prin aceasta salus rei publicae. Ori, dacă noi tremurăm în fața tuturor voiajorilor, doctrinarilor și curierilor internaționali, ce ne facem cu țara și cu apărarea ei în caz de primejdii? Vor veni lefegiii străinătății să ni-o apere? Dar dacă într'un bun moment toți acești aventurieri vor șopti aderenților lor din țară: Depuneți armele și lăsați țara să se apere ea cum poate, sau întoarceți-le în contra ei?...

Cine cunoaște problema sectelor, psihologia și mentalitatea membrilor lor, poate declara cu cea mai mare liniște a conștiinței, că toți sectanții, fără excepții, deși declară contrariul, sunt înstrăinați sufletește față de țara și aspirațiile neamului românesc. Un om care e frate cu «fratele» din America și nu mai e frate cu vecinul său, sau cu fratele lui adevărat, nu mai e frate bun nici cu țara.

Această constatare trebuie să intre integral în inima factorilor cu răspundere ai statului român, pentru a ieși odată pentru totdeauna din târgul rușinos ce se face cu unitatea de credință a neamului de dragul libertății de conștiință a unor fii rădăciți și în favorul ereziilor ce se scurg la noi din toate părțile pământului.

Lupta contra sectelor

Am susținut că statul nu are dreptul să acorde, în numele libertății de conștiință, libertate sectelor eretice, numite oficial foarte greșit «asociații religioase». A le da mână liberă și a învinui apoi preoții că nu-și păzesc turma din calea lor, este o nedreptate, — ca și când un singur cioban ar fi în stare să-și apere turina când năvălește asupra ei o haită de lupi. Nici una, — oricât de mare ar fi numărul membrilor ei prin alte țări și continente, căci nici una nu a pus și nu pune nici o pietricică la temelie țării și a progresului ei, dar în schimb toate propagă erezii și subminează autoritatea și forța de rezistență a statului și a bisericii.

Dar lupta contra lor nu se reduce la atâtea. Trebuie scoase din arsenalul ortodoxiei toate armele de care s'a folosit biserica în epoca patristică, precum și cele moderne pentru combaterea lor, sau cel puțin pentru imunizarea credincioșilor noștri în fața lor (pentru că ereticii vin la noi cu o ideologie nouă pe care o susțin prin tot felul de mijloace de propagandă).

Să ne întoarcem numai cu gândul la epoca ereziilor istorice și la luptele pe care le-au dus contra lor scriitorii creștini și sfinții părinți; la sinoadele locale și ecumenice, la măsurile de stat și de propagandă de care s'a folosit biserica ecumenică, și vom afla bogat material de inspirație. Sau să deschidem cărțile de strategie misionară, cum este prețioasa lucrare de *Indrumări misionare* a dlui profesor universitar V. G. Ispir, din care desprindem nu mai puțin de zece mijloace de combatere a sectelor:

1. Lecturi biblice cu credincioșii pentru cunoașterea sfintei Scripturi;
2. Predici misionare pentru lămurirea ereziilor și a credinței ortodoxe;
3. Echipe misionare — care sunt așa de bune și necesare, mai ales după ce s'a dovedit eficacitatea lor în combaterea stilismului;
4. Presă și publicațiuni religioase pentru propagandă;
5. Cercuri pastorale;
6. Congrese religioase;
7. Activitate și organizare colectivă în fața primejdiei comune;
8. Viața exemplară a misionarilor și a preoților;
9. Disciplinarea și desăvârșirea morală a societății și a individului;
10. Zel apostolic, însoțit de cultură teologică și tact pastoral.

Când toate aceste mijloace se vor pune în aplicare pe teren, cu pricepere și perseverență, chiar dacă statul va fi sgârbit în acordarea concursului său, rezultatul nu va fi decât bun. Altfel, rămânem în urma veacului al 17-lea, care în vremuri grele, cu mijloace mai restrânse, ne-a ridicat biruitori peste ispita calvină.

Nu-i primiți în casă!

Față de tânguiriile ereticilor, că sunt prigonii sau scoși de sub protecția legilor țării, trebuie să stăm treji,

conștienți de dreptatea cauzei ce o apărăm și cu sufletul înălțat să ascultăm îndemnurile conștiinței, cuvintele Bibliei și hotărârile Bisericii ecumenice. Dragostea de adevăr nu-i permis să stângă în noi bărbăția de-a-l apăra și propaga cu toată tăria.

Mântuitorul ni-a spus, că: *Cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela e fur și tâlhar... Furul nu vine decât ca să fure, să juphie și să prăpădească* (Ioan 10, 1 și 10). Ereticii sânt furi și tâlhari și năimiți și trebuie tratați ca atare. Ei au răsarit printre noi pe căi lăaturalnice; au sărit peste gard și pe ascuns au intrat în staulul oilor. N'au intrat pe ușă în biserică, ci vânează prin întuneric suflete slabe de inger. Scopul lor nu este idealul creștin: o turmă și un păstor, ci turme rătăcite și fără păstori.

Ereticii sânt amăgitorii (2 Ioan 7) ce răstălmăcesc Scripturile (2 Petru 3, 16) și strecură printre credincioși eresuri pierzătoare (2 Petru 2, 1). Deci nu au dreptul la libertate.

Ereticul sectant este un eterodox care luptă să surpe învățătura cea dreaptă și sănătoasă. Despre unul ca acesta, Scriptura spune să nu-l primim în casă, nici să-i zicem bun venit. —

— Dacă cineva vine la noi și nu aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: bun venit! Căci cel ce-i zice: bun venit! se face partaș cu faptele lui cele rele, (2 Ioan 10—11).

Celce birue ispita, va ședea pe scaunul Mielului. Pr. Ilarion V. Felea

Dr. Sabin Mănuilă: Știința de carte a populației României, după datele recensământului din 1930. București, 1936. — Studiu de 32 p., ale cărui concluzii generale sânt: Procentul știutorilor de carte, în vechiul regat, a crescut dela 22% din 1899 la 55.8% în 1930. Noile provincii modifică cifra României întregite, urcând cifra știutorilor de carte la 57%. Cei mai puțini știutori de carte sânt în Basarabia cu 38.1%, cei mai mulți în Transilvania (inclusiv Banatul și Crișana-Maramurăș) cu 67%. Cel mai urcat procent al știutorilor de carte îl dau bărbății din Banat (80.1%); cel mai redus, femeile din Basarabia (25.1%). După județe, cel mai urcat procent îl dau Brașovul și Sibiu, cel dintâi cu 86.9%, al doilea cu 85.2%. În ultimele trei decenii învățământul primar în toată țara a făcut progrese considerabile.

ADUNAREA EPARHIALĂ a Arhiepiscopiei noastre, în sesiune ordinară, se ține în Dumineca Tomii, 9 Mai a. c., ora 9 dimineața, în biserica catedrală din Sibiu, când se va oficia sf. Liturghie și invocarea Duhului sfânt, după care va urmă deschiderea Adunării.

Invierea Domnului în catedrala din Sibiu

Marele praznic al Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos s'a sărbătorit, în catedrala noastră dela Sibiu, cu obișnuita și cuvenita solemnitate.

Atât la Inviere, cât și la Liturghia din ziua primă, și la toate slujbele divine începând din seara de Joi, a servit I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, asistat de preoțimea din centru.

Inaltul prelat a rostit la aceste ocazii, la slujba Sfintei Invieri și la sfârșitul Sfintei Liturghii, înălțătoare cuvinte, cu părintești povățuiri, ascultate în smerenie și cucernicie de marea mulțime a credincioșilor.

La această sf. Liturghie I. P. S. Sa a hirotesit întru protoiereu pe părintele Rector al Academiei teologice și redactor al foii noastre, Dr. D. Stăniloae.

Răspunsurile liturgice le-a dat, cu deosebit efect înviorător, corul catedralei sub conducerea venerabilului prof. i. r. Timotei Popovici.

În a doua zi a Paștilor a slujit, înconjurat de un sobor de preoți, P. S. Sa Arhiereul vicar Vasile. O predică, din cele mai frumoase, a ținut la acest prilej Pr. Z. Oancea.

A cântat acelaș cor ca și în ziua precedentă.

Date privitoare la maghiarizarea românilor, de G. Popa-Lisseanu, Ed. ziurului „Universul”, București, 1937. Broșură de 93 p. Preț 1?

Dovezi despre maghiarizarea românilor se pot ceti în articolele din această excelentă broșură a unui talentat și neobosit scriitor al vremilor noastre. În deosebi sânt interesante articolele privitoare la chestiunea săcuească, atât de actuală tocmai acum. Contribuțiile autorului, în această chestiune, sânt de mare și netăgăduită valoare.

* FOIȘOARA *

Școala educativă creștină ortodoxă, un imperativ al vremii

(2) de Dr. Nic. Balcă

Desigur nouă ni se poate obiecta, că cu toate acestea se poate vorbi de o educație în afara Evangheliei și că această educație e tot așa de bună ca și o educație creștină. La aceasta noi răspundem că așa cum există o moralitate în afara vieții creștine, tot asemenea există și o activitate educativă laică, care poate fi foarte valoroasă. Dar cu toate acestea, activitatea creștină nu este un caz special al unei moralități generale, și deci nici educația creștină nu e un caz special al unei educații generale, ci educația creștină ortodoxă, bunăoară, este un caz special al întregii activități creștine ortodoxe. Că și păgânii sau necredincioșii fac educația copiilor lor, nu este un motiv împotriva fundamentării întregii educații pe realitatea Evangheliei.

Așa că problema „Educație și Evanghelie” nu poate fi rezolvată în sensul unei completări sau desăvârșiri a unei educații existente cu ajutorul Evangheliei, ci numai în sensul unei radicale fundamentări a întregii activități educative pe realitatea Evangheliei. În acest sens pentru noi nu există — în ciuda tuturor sistemelor

pedagogice — decât o singură educație: aceea care trăește și își trage seva din Evanghelie. Căci educația creștină nu-și poate avea obârșia decât în activitatea creștină. Și această activitate nu este altceva decât un serviciu și o jertfă a iubirii creștine față de semenul nostru. Tot asemenea și educația creștină nu este decât o jertfă a iubirii născută din Evanghelia lui Hristos. Necesitatea acestei educații e dedusă din situația concretă în care se găsește omul. Copilul are trebuință de educație, așa cum trupul lui are trebuință de hrană și de haine, dar în acelaș timp și pentru că el e o ființă căzută în sclăvia păcatului. Fără de noțiunea mântuirii educația n'are nici un sens.

De problema necesității și a posibilității educației depinde în pedagogie și atât de desbătută antiteză „Educație, sau a lăsa să crească”.¹ Și antiteza „a lăsa să crească” nu e altceva, decât o reacțiune împotriva optimismului pedagogic, care nu cunoștea nici o graniță în ceea ce privește posibilitățile educației. Dar oricât s'ar căuta să se armonizeze în educație dialectica optimismului cu a pesimismului, totuși armonia aceasta nu e posibilă, din cauză că pedagogia așa zisă „autonomă” nu dispune de un principiu regulativ, care să o ferească atât de furor *paedagogicus*, cât și de *tadium paedagogicum*. Pedagogia nu se poate apăra nici împotriva optimismului iluzionist și nici împotriva pesimismului desnădăduitor. Acel principiu regulativ,

¹ Vezi Th. Litt, *Erziehen oder Wachsenlassen*, 1927.

care face posibilă armonia de care vorbiam mai sus, nu-l posedă decât educația creștină fundamentată pe antropologia evanghelică.

Grație concepției antropologice creștine ortodoxe, educația e apărută atât împotriva optimismului pedagogic iluzionist, cât și împotriva pesimismului pedagogic. Căci ea face imposibilă fundamentarea oricărei chiliasm pedagogic, prin aceea că-i arată educației granițele peste care aceasta nu poate să treacă niciodată. Și de aceea educația creștină nu cunoaște nici un „veac al copilului” sau al educatorului.

Deasemenea Evanghelia ferește educația și de pemimismul pedagogic reprezentat de un Rousseau, Elen Key sau de individualiștii contemporani. Căci educația creștină este un serviciu creștinesc și ca atare educatorul nu se simte decât ca fiind un împlinitor al voinței lui Dumnezeu. Evanghelia lui Hristos îi arată acestuia adevăratul drum și-l ferește de orbecăiala primejdioasă a iluzionismului titanist sau a pesimismului desnădăduitor. Căci educatorul creștin știe, conform antropologiei evanghelice, că realitatea existențială a omului este cu totul alta decât cum o descrie o anumită doctrină filosofică „ca fiind bun dela natură” — naturalism pedagogic — sau ca fiind împodobit cu o bogăție spirituală nemărginită, ca revelația lui Dumnezeu în omenească, așa cum pretinde pedagogia idealistă-humanistă. Dumnezeu devine pentru această pedagogie un „apendice al umanității”, spiritul omului și spiritul lui Dumnezeu sânt considerate ca fiind

identice și de aici îndrăsneala titanică a omului contemporan crescut într'o școală încălzită de credința în puterea absolută a rațiunii și a spiritului omenească autonom și liber. Pentru educatorul creștin, însă, omul este o creatură a lui Dumnezeu, căzută în păcat și trăind sub harul divin. Și de aceea ținta supremă a lucrului său educativ nu mai poate fi realizarea absolută a omeneșului, ci educația spre credință, mântuirea omului din păcatul originar și ridicarea acestuia acolo unde a fost înainte de a cădea în acest păcat. Educația creștină nizește să realizeze în viața omului *Evanghelia mântuitoare a lui Hristos*. Ea tinde să îndumnezeiască și să transfigureze viața omenească. Și din acest punct de vedere Evanghelia este cea mai formidabilă putere educativă.

Din aceste motive educația creștină nu poate fi considerată numai ca o parte mai însemnată sau mai puțin însemnată a unei educații complet secularizate, ci ea are pretenție asupra omului întreg. Interpretarea evanghelică a situației existențiale a omului — așa cum aceasta e descrisă în Biblie — se referă la toate domeniile vieții omenești. Căci viața ca întreg apare cu totul altcumva, dacă în centrul activității educative se găsește Evanghelia, sau altă concepție despre lume și viață. Și creștinismul este o putere, care poate schimba radical realitatea existenței omenești. Așa că, privită din punct de vedere creștin, concepția pedagogică care absolutiza oarecum realitatea psiho-fizică a copilului — pedagogie „Vom Kinde aus” —

Probleme-Recensii-Comentarii

In slujba lui Hristos, cuvântări și pastorală, de Ioan Văsarhelyi, episcop reformat. Tip. «Minerva», Cluj, 1937.

Broșură, de 15 p., îngrijit tipărită, în care P. S. Sa noul episcop al eparhiei reformate din Ardeal, **Ioan Văsarhelyi**, începându-și misiunea sfântă, își manifestă duhul în care intenționează «a colabora în munca constructivă a Țării noastre», și anume: a crește «cetățeni buni pentru stat, totodată ostași vrednici ai împărăției lui Dumnezeu». In pastorală de anul nou, către protopopi și preoți, conducătorul bisericii reformate ardelenice cere tuturor credincioșilor săi, să nu uite că sânt «cetățenii unei Patrii comune, și că are mai mare însemnătatea ceea ce ne unește, decât ceea ce ne desparte»...

P. S. episcop reformat dela Cluj, prin mărturisirile făcute, arată că se adaptează realității și își concentrează puterea în interesul consolidării statului român și «a iubitei noastre Dinastii Române».

Ce departe stă acest înțelept prelat de conaționalii săi din altă țară, unde cercurile diriguitoare politice în pretențiile lor revizioniste se macină în sforțări zadarnice pentru a desființa granițele firești ale statelor succesoare, propagând ură și război între oameni și popoare...

*

Biblioteca protopopiatului ortodox român „Zarand”. — In articolul «Presă creștinească», din numărul precedent, spuneam că protopopiatele ortodoxe române, de respectabilă întindere, întrunind și alte cerințe, vor putea pune la cale apariția unor publicații periodice de cuprins bisericesc și religios, pe care credincioșii să le ceară și să le citească bucuroși, luminându-se în ale credinței și în ale datorilor de cetățeni creștini ai patriei de astăzi. Vom întâmpina astfel, și vom înlocui cu succes, toată propaganda celorce propovăduiesc prea puțin, sau nu propovăduiesc de loc, în numele lui Hristos.

Eată că de astă dată avem mulțumirea și bucuria să înregistrăm apariția primului număr din :

Biblioteca protopopiatului ortodox român «Zarand», care ne trimite broșura sa *Credință și Știință*, lucrare alcătuită (după A. Martinovich) de Pr. Ștefan Corpadea din acel protopopiat.

apare ca o erezie metafizică. Pedagogii au simțit, că cu toate metodele cu ajutorul cărora ei căutau să cunoască copilul, n'au ajuns la nici un rezultat, și atunci și-au luat refugiul la copil, pe care l-au psihologizat complet.

Desigur că acel „Vom Kinde aus” are un înțeles pedagogic, dar numai atunci când această concepție e o urmare a credinței care, în ceea ce privește copilul, se vede în fața granițelor omenescului și a păcătoșeniei vieții și n'are, așadar, nimic deaface cu o idolatrizare a copilului sau cu o preamărire a puterilor spirituale ale acestuia. Căci tocmai în aceea constă greșala individualismului, că el nu mai are ochi pentru misterul lui Dumnezeu, ci a așezat creatura în locul Creatorului. El a falsificat, prin aceea că a absolutizat copilul, ființa copilului, secularizând prin aceasta ultima urmă a misterului dumnezeesc în lume.

Secularizarea aceasta se revelează în urmările nefaste pe cari ea le-a creat în lume. Ea se reoglindește mai ales în completa animalizare a sexualității, în economizarea vieții, în descompunerea vieții familiare, în profanizarea activității Bisericii și — după cum am amintit și mai sus — prin politicianizarea școlii. Această stare de lucruri nu putea să se nască decât numai prin depozedarea vieții copilărești de orice sens religios. Și poate că în această privință marele Dostoiewski a avut revelația adâncă a adâncurilor vieții, atunci când în „Idiotii” a așezat un copil într-o societate complet abrutizată.

Broșura, de 30 pagini, a ieșit recent din tipografia „Zarand” dela Brad și se vinde cu prețul moderat de abea 5 Lei.

Scrisă pentru intelectuali, aduce, — după câteva cuvinte introductive seminate de Prot. Ioan Indrei dela Brad, — numeroase pilde alese din lumea marilor învățați: fizicieni, chimiști, astronomi, matematicieni, naturaliști etc., cari au contribuit, prin faptele și scrierile lor, la apărarea și întărirea religiosității, slăvind pe Dumnezeu creator și adorând pe Mântuitorul Isus Hristos...

Numerele viitoare, ale menționatei Bibliotecii, — primul număr merită întreg sprijinul credincioșilor intelectuali și din alte protopopiate, — e de dorit să fie scrise pentru poporul din protopopiatul ale cărui suflete trec binișor peste respectabilul număr de treizecimii.

— In legătură cu ideea de „presă bisericească” în protopopiatele noastre mai întinse, reamintim, la acest loc, cuvintele rostite, în 17 Mai 1936, de P. C. protopop al Oituzului, **Ioan Rafiroiu**, care cu prilejul solemnității sfințirii unui clopot și a unei troițe în partea locului, — (este vorba de un protopopiat cu mai mult de 26 mii de suflete), — a făcut, între alte propuneri bune și înțelepte, și următoarea, (comunicată nouă de Pr. Ioan I. Borcan din Miercurea-Ciuc):

Pe lângă ziarele ce apar la Sf. Gheorghe, Gheorgheni și Odorhei, care țin flacăra aprinsă între intelectuali din aceste județe, ni-ar trebui un ziar săptămânal scris pentru popor, ziar care să fie răspândit de preoți, învățători și notari în masele poporului românesc secuit, care să fie inițiat în tainele sufletului ale neamului românesc și în mod stăruitor și fără sgomot să-i pregătească întoarcerea la sinul bisericii românești...

Mai frumos și mai promițător nu se poate. A și trecut, aproape, anul dela rostirea acestei propuneri.

P. C. părinte protopop-paroh dela Poiana Sărată ne va vesti, în curând, înfăptuirea propunerii sale?

*

Responsabilitatea puterii publice, studiu de doctrină și jurisprudență, de **George A. Petrescu**, doctor în drept, judecător la tribunalul Vâlcea, cu o prefață de profesorul universitar **Paul Negulescu**, 1937. Tip. „Episcopul Vartolomei” a Sfinței episcopii Râmnicul Vâlcei. 170 p. Lei 100.

De aici putem să înțelegem sensul adânc al faptului, că adevărul dumnezeesc se revelează în lume în chipul unui copil. Aceasta este minunea cea mare a revelației divine. Un copil se naște într-o lume năruită de puterile iadului și ale păcatului și reușește, ca în mijlocul puterilor acestora, să-și păstreze copilăria Lui sfântă, care devine simbolul sfințeniei și al adevăratei vieți pentru toate veacurile ce vor veni. El clădește pe ruinele unei lumi pierdute o lume nouă. El e începutul unei noi vieți, al cărei sens adânc este renașterea radicală la sfințenia copilăriei. Căci ceea ce viața copilului cuprinde numai în înțeles simbolic, se realizează în chip desăvârșit în viața trăită în Hristos. Și de aceea educația nu e posibilă decât pe fundamentul Evangheliei lui Hristos, pentru că numai înăpoia unei asemenea educații se găsește puterea, care să refacă unitatea pierdută a vieții. Și referindu-ne la poporul nostru, școala în care se realizează o asemenea educație nu poate fi decât școala creștină ortodoxă.

Necredință trecătoare

— La Dumineca Tomii —

Credința în Invierea Domnului, care stă la baza creștinismului nostru e, fără îndoială, atitudinea tuturor creștinilor cari n'au văzut, dar au crezut și cred.

Există o altă atitudine de credință, care se consideră puternic motivată, și care constă în credința dată de senzații vizuale, auditive, de taet etc.

Dl judecător Dr. Gh. A. Petrescu dela R. Vâlcea, studiind, în acest volum, problema responsabilității puterii publice, dă dovadă, cum o constată dl prof. P. Negulescu, de foarte multe cunoștințe, de gândire proprie și de multă maturitate în judecată.

In materie de doctrină și jurisprudență, autorul se arată adânc cunoscător, ale cărui studii se citesc cu deosebit interes în revistele de specialitate.

*

Dr. Euseb Popovici: Mitropolia Bucovinei în primejdie? Suceava, 1937. — Broșură de 14 pagini, care se ocupă cu ideea, discutată recent în unele ziare, despre unificarea mitropoliei Moldovei prin desființarea mitropoliilor din Bucovina și Basarabia. Privitor la mitropolia Bucovinei, I. P. S. mitropolit Visarion, în sesiunea Adunării eparhiale dela Cernăuți din Martie 1937, a declarat la sfârșitul sesiunii, că nu este vorba despre desființarea mitropoliei bucovinene, ci de îndrumarea unei acțiuni menite să întărească prestigiul și competența mitropoliei Bucovinei.

Cu toate acestea, dl Dr. Euseb Popovici, — autorul broșurii, în care se face o scurtă analiză a situației create în mitropolia Bucovinei în zile bune și rele, — ar fi dorit „ca prin o largă discuție, în sânul Adunării eparhiale, să se limpezească situația și să se împrăștie îngrijorările”.

*

Conferințe religioase au organizat profesorii liceului nostru ortodox dela Brad, protopopiatul Zarandului, în zilele dintre 28 Martie și 18 April 1937.

Dl profesor **C. Rusu** a conferențiat despre Ortodoxia în lumina Istoriei noastre naționale, arătând ce a însemnat pentru ardeleni credința strămoșească: stavilă de netrecut în calea operei de desnaționalizare prin prozelitism catolic.

Dl prof. **T. Popescu** a vorbit despre: Aspecte de viață în ortodoxie, și a scos în evidență, în potrivite exemple, cum este oglindită viața duhovnicească în slujbele noastre religioase.

Dl prof. **P. Ionescu** a vorbit despre: Ortodoxie, tradiție și naționalism, și amintește că neamul nostru, născut ortodox, nu poate rezolva problemele sale vitale, decât în lumina și cu ajutorul ortodoxiei.

Dl **C. Ciocan**, directorul liceului, a conferențiat despre: Ortodoxia și curentele democratice, stăruind asupra comunicatului dat de Sf. Sinod în sesiunea recentă.

Ciclul de conferințe a fost însoțit de cântări religioase și naționale, executate

Cine ar putea trage la îndoială realitatea unui lucru perceput prin simțuri?!

In experiența noastră de fiecare zi, aceste mijloace formează de obicei cea mai puternică dovadă a existenței lucrurilor. Și, totuși, nu este așa.

Pentru omul comun metoda aceasta prezintă o garanție uneori chiar absolută, care față de cealaltă, a spiritualității, s'ar înfățișa cu o superioritate de netăgăduit.

Totuși, prin atitudinea spiritului nostru în actele de cunoaștere, lucrurile nu ni se prezintă ca fiind așa cum ni le înfățișează experiența câștigată prin simțuri.

Crezul față de realitate în întregimea ei, — cum ne place să vorbim despre ea, — reiese, pentru noi, din rezultatul obținut pe două căi: una sensibilă, alta spirituală.

Cele două domenii: al realității spirituale și al realității materiale, se cercează prin mijloace deosebite. Întrebuințarea greșită a mijloacelor, aduce după sine confuzii care dau naștere la îndoieli sau erori în ambele domenii.

In creștinism găsim o atenție deosebită dată metodei spirituale. Crezul creștin nu este rezultat al convingerilor noastre prin simțuri, ci prin sensibilitate spirituală.

Este de altă natură realitatea în care pot vedea ochii spiritului, iar rezultatul acestei vederi constituie un crez mai puternic decât celalalt, bazat pe ochii materiali.

Ochii materiali servesc vremelniceului, cei spirituali servesc eternului.

Ochii truștii ai lui Toma au fost mai tari decât cei spirituali; pentru că el, până nu a văzut cu ochii trupului, nu a

de corul bisericesc al elevilor liceului, cor condus cu multă pricepere de prof. Gh. Pârvu.

Prin conferințele acestea s'a urmărit să se facă cunoscut tuturor anumite probleme și aspecte ale ortodoxiei noastre și astfel a deștepta și stimula dorința de a trăi o viață spirituală mai activă în atmosfera de democrație adevărată și idealism superior al ortodoxiei.

*

Exemplu vrednic de urmat. — Gimnaziul mixt „Andrei Bârsăneanu” din Diciosânmartin, sub conducerea vrednicului său director **Nic. Vulcuț** îndeplinește porunca supremă a vremii într-o formă exemplară, dând generațiilor tinere încredințate lui, creștere frumoasă în duhul legii strămoșești. Dl director **Nicolae Vulcuț**, împreună cu harnicii săi profesori, dovedesc cu prisosință în viața lor de apostoli ai neamului, că vreau să rămână recunoscători fii ai bisericii mame, care i-a crescut în vechiul focar de cultură adevărată românească, în Institutul teologic-pedagogic „Andreian” din Sibiu.

Din sufletul religios, primit în această școală înaltă, fiecare profesor picură acum câte un strop scump în sufletele primitoare ale elevilor la toate materiile de învățământ, la istorie, l. română, geografie etc. deopotrivă.

Profesorii cercetează regulat biserica împreună cu elevii și în fruntea lor cântă Sf. Liturghie, se spovedesc și se cuminecă, întărind sfaturile date elevilor cu puterea exemplului.

In sălile de învățământ sânt icoane sfinte, în fața cărora se închină elevi și profesori deopotrivă la începutul și sfârșitul lecțiilor. Pe masă în sala profesorală tronează Sfânta Scriptură, ediția de lux a Sfântului Sinod, consultată adeseori de profesori în discuțiile lor.

Iată o dovadă mult vorbitoare, că intelectuali trecuți prin școala bisericii duc cu ei în viață o putere sfântă, ziditoare de suflete acolo unde le este sortit a lucra.

Duhul legii românești în acest cuib înstrăinat al țării noastre este neîncetat alimentat de strădania și jertfelnicia părintelui protopop **Gh. Opreanu**, care cu sufletul său cald a reușit să facă grăunțele de muștar al ortodoxiei să încolțească și în acest câmp sterp — în Diciosânmartin până după război n'a fost nici un creștin ortodox — și să devină puternic înălțându-i o catedrală frumoasă.

*

Dr. N. T.

putut vedea cu cei ai spiritului: pe Isus Hristos înviat, — ceea ce singur mărturisește.

Dacă Toma nu ar fi putut vedea cu ochii săi materiali pe Isus, după înviere, el ar fi rămas neîncercător în acest adevăr; de aceea Isus a fericit pe cei ce n'au văzut, dar au crezut.

Vor fi mulți ochi truștii cari răspund cu neîncredere și doresc să «vadă» acest adevăr, ca și cum altfel nu ar fi posibil. Într'adevăr, nu ar fi posibil, — dacă ochii trupului ar avea însușirea perfecțiunii.

Adevărul învierii nu rămâne în umbră decât pentru ochii materiali ai acelora cari se aseamănă lui Toma.

Toma reprezintă pe toți aceia cari, până nu văd, nu cred.

Dar toți ceice se aseamănă cu Toma, pot azi să primească mărturia sa ca adevărată, pentru că nici el, ca și aceștia, nu ar fi primit adevărul, dacă nu se convingea prin simțuri, — cu deosebirea că cei de azi nu mai pot aplica încercarea sa.

Pentru cei credincioși, Toma rămâne exemplul celui necredincios care așteaptă probe de convingeri prin simțuri.

Pentru noi, adevărul învierii este mărturisit de Evanghelie.

Rămâne să năzuim spre a fi numărați printre aceia pe cari, după Invierea Sa, Isus li fericeste că nu au văzut, dar au crezut.

Cornel Rațiu, profesor.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Conferințe preoțești de primăvară. — În *Avrigul* marelui dascăl: Gheorghe Lazăr, s'au întrunit în 17 April 1937, toți preoții tractului în conferință de primăvară. Alături de preoții în funcțiune s'a remarcat și prezența preotului pensionat Andrei Savu din Feldioara. Toți preoții s'au mărturisit duhovnicului pr. Ioan Banciu. La ora 8 a început în sf. Biserică slujba religioasă. La vreme preoții s'au împărțit cu cinstitul Trup și dumnezeescul Sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

După terminarea sf. Liturghii, P. C. octogenarul protopop, *Ioan Cădea*, în cuvinte calde deschide conferința salutând cu bucurie și dragoste pe toți preoții, cari au răspuns la apel.

Pr. *Vasile Dobrin* face un raport asupra cărților primite dela *Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc* în cursul anului trecut.

Urmează lucrarea: „Apărarea credinței strămoșești”, de Pr. *Valeriu Voineag-Feldioara*, care dă ca soluții: necesitatea unei solidarizări a preoțimii în Biserică și pentru Biserică.

Părintele protopop aduce la cunoștința preoților o seamă de ordine ale *Prea Ven. Cons. Arhiep.* și dă frumoase îndrumări pastorale pentru o cât mai unitară colaborare în sânul protopopiatului.

În cuvinte emoționante Păr. protop. ia rămas bun dela Pr. *Pavel Borzea* din Viștea de jos, ales și întărit în scaunul de protopop al Făgărașului, mulțumindu-i pentru munca frumoasă, desinteresată și plină de roade ce a depus Sf. sa atât în parohia sa, cât și în sânul protopopiatului.

La ora 3 p. m. după creștinești salutări au plecat toți preoții la parohiile lor. — *Părintele Valerie.*

— Conferințele preoțești sânt prilejuri de bucurii duhovnicești în deosebi pentru preoțimea tractului *Oituz*, — tract cu o mare întindere, cuprinzând parohii din 3 județe: Treiscaune, Brașov, Ciuc, ai căror preoți se pot întâlni aproape numai la aceste ocaziuni.

Două din trei părți ale protopopiatului, fiind constituite de parohii din regiunea secuizată, angajează preoțimea la o neîntreruptă osteneală pentru grija fraților înstrăinați și la o continuă veghe pentru mântuirea lor.

Preoțimea, strânsă în jurul conducătorului său P. C. părinte protopop, *Ioan Rafiroiu*, la orce chemare vine să ia „lumină din lumină”, iar la întoarcerea lor acasă, să lumineze tuturor până în cele mai îndepărtate sate și cătune.

Conferința de primăvară a tractului *Oituz* s'a desfășurat în 20 și 21 April 1937 în comuna istorică *Teliu* din județul Brașov.

În prima zi s'a ținut și adunarea protopopiatului, la care iau parte preoții și membrii mirenii.

În raportul general pe anul 1936 se arată înfăptuirile fericite și rodnice din cursul acestui an.

Se amintesc construcțiile de biserici nouă, între care prezintă deosebită importanță biserica din *Mercurea Ciuc*, sfințită de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, și prilejuind populației de aci o sărbătoare fără seamăn prin strălucirea sa.

S'au reparat locașuri sfinte și s'au ridicat mai multe troițe pe câmpia Treiscaunelor. Preoțimea a dat obolul său în manifestările religioase-culturale, prin predici, conferințe, cathezație etc.

S'au înmulțit bibliotecile parohiale cu 305 volume. Poporul strâns legat de biserică îndeplinește faptele milei creștinești, mai ales în *Dumineca Bolnavilor*. Vitalitatea bisericii noastre se afirmă prin revenirea fraților înstrăinați.

Protopopiatul și-a dobândit un loc pentru o casă de odihnă la băile Marghita.

Am pierdut, anul trecut, pe octogenarul preot G. Furtună din Covasna, — în memoria sa se păstrează un moment de reculegere.

Intrându-se în discuție, se aprobă raportul general, pe lângă mulțumiri pentru

truda P. C. părinte protopop, de întreaga adunare.

După ameză se ține o lecție practică de religie: „Pilda celor 10 Fecioare”, cu clasa primară, predată cu bun rezultat de preotul local *Aurel Radu*.

Urmează ședința intimă. P. C. părinte protopop aduce salutul protopopiatului dlor prefecți de Ciuc, Treiscaune și Brașov, și în special dlui Dr. V. Bidu, pentru ajutorul acordat bisericii noastre.

În privința catehizației, pentru întărirea legăturii cu poporul, se propune a se acorda premii la religie cu ocazia examenelor.

A doua zi dimineața s'a făcut mărturisirea preoților. După aceea, în fața unei asistențe numeroase de credincioși ai comunei *Teliu*, s'a săvârșit în sobor liturghia Sf. Grigorie, mai înainte sfințită. Soborul de 18 preoți, strana fiind susținută tot de preoți, a prilejuit credincioșilor momente înălțătoare.

S'au împărțit, pe lângă preoți, și mulți credincioși. Predica rostită de părintele I. Mogoș din Ojdula (măneacănd dela 1, Petru 2, 5) a fost reușită. După slujbă părintele protopop arată credincioșilor, în cuvinte emoționante, binefacerile pocăinței și ale credinței întru legea străbună și explică prezența preoților în acea comună. La urmă părintele *Aurel Radu*, din localitate, mulțumește preoțimii în numele parohienilor pentru cinstea de a-i fi cercetat. După masă se citește raportul părintelui R. Ciocan din Petru Rareș cu privire la viața religioasă din județul Ciuc. Mai vorbește în același sens și părintele *Ioan I. Borcan* din *Mercurea Ciuc*.

Conferința a încheiat-o P. C. părinte protopop I. Rafiroiu îndemnând preoțimea a fi și pe mai departe: „Lumina care luminează tuturor”. — Pr. *Ioan I. Borcan.*

— *Preoțimea din protop. Cohalmului (Rupea) și-a ținut conferința de primăvară din acest an în 17 April la sediul oficiului protopopes.*

S'a constatat și de astă, dată că munca preoțimii, în ogorul Domnului, nu este lipsită de rod. Ea se desfășură cu tot mai multă sânguință. Discuțiile, în această privință, au fost mângâitoare și recreative.

La conferință au participat toți preoții tractului.

După slujba chemării Duhului sfânt, din biserică, cuc. preoțime trece în biroul oficiului protopopes.

P. C. păr. prot. *Alexandru Brotea* deschide ședința prin o cuvântare bine simțită. Arată rostul întrunirii, fixând ordinea de zi și salutând în același timp pe cei prezenți.

Președinții de cercuri religioase referă asupra activității pastorale a cercurilor.

O mare parte a satelor din protopopiat a avut bucuria, în timpul anului trecut, de a primi în mijlocul lor preoțimea noastră, care venea s'aducă sfaturi înțelepte de viață creștinească și propovăduire plină de zel întru aprofundarea legii străbune.

Slujba sf. liturghii în sobor, impresionează adânc. După masă s'a ținut slujba vecerniei, cu mărturisirea preoților, precedată de meditația preotului Gh. Bordeanu-Jibert. — Coresp.

Din protopopiatul Jiu. — În luna lui April a. c. s'a ținut adunarea generală a protopopiatului *Jiu*. Ședința adunării a fost deschisă de P. C. părinte protopop I. Duma, după care a urmat Raportul general despre viața religioasă și realizările practice în protopopiat în cursul anului 1936.

Raportul părintelui Duma ne-a surprins, poate ca nici o dată, prin analiza clară a evenimentelor petrecute.

În cadrul acestei adunări, avem prilejul de a sublinia realizări impresionante în cei 10 ani dela înființarea lui.

Azi putem vorbi de o frumoasă afirmare a elementului ortodox și românesc în acest protopopiat.

Datorită P. Cuzernicului nostru părinte protopop și elementelor înțelegătoare din cler și din pătura mirenilor, putem

înregistra o frumoasă campanie de constructivism spiritual, prin orientarea energiilor spirituale ale credincioșilor noștri spre culmile Evangheliei Mântuitorului.

Argumentul practic al acestor îndemnuri îl avem și în falnicile biserici ortodoxe ce ni-au răsărit pe aceste plaiuri. Iar organizațiile religioase-culturale, ce funcționează în cadrul bisericii, sânt tot atâtea turnuri de veghe și lumină ridicate în jurul cetății sufletești a românismului. — Fr. C. Z.

Serbare comemorativă în Sibiu

Regretatul luptător ardelean, **Parteniu Cosma**, care s'a distins prin deosebite merite, obținute în viața noastră publică, va fi comemorat în Sibiu în ziua de *Duminecă, 9 Mai a. c.*

Festivitatea comemorării se începe la ora 11 a. m. printr'un parastas în catedrala mitropolitană, după care la ora 12 se face pelerinajul la mormântul decedatului, în cimitirul central.

La ora 2 d. a.: masă la *Bulevard*. La ora 6 d. a. festival în *Aula Academiei teologice*, unde I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae al Ardealului* va rosti o cuvântare, urmată de alte cuvântări, ținute de reprezentanții diferitelor așezăminte publice din localitate și din alte părți ale țării. Corul Academiei teologice va executa la festival câteva cântări.

INFORMAȚIUNI

Mulțumire. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru **NICOLAE** exprimă pe această cale vii mulțumiri tuturor cari în timpul din urmă și-au exprimat prin telegrame și scrisori simțămintele lor de mulțumită și recunoștință, și din prilejul sfințelor sărbători ale *Învierii Domnului* au trimis felicitări, și le împărtășește arhierestii binecuvântări.

A treia oară. *Duminecă, la 9 Mai 1937, dl ALEXANDRU GH. DONESCU*, primarul general al *Bucureștilor*, deschide pentru a treia oară, în *Parcul Carol II*, „*Luna Bucureștilor*”, care stă deschisă între 9 Mai și 9 Iunie. Pentru doritorii de-a o cunoaște, mândra noastră capitală își deschide larg muzeele, grădinile și pavilioanele întocmite cu mare grijă și multă străduință. În cadrul lunii *Bucureștilor* se inaugurează și expoziția festivă a cărții; ear la *Șosea* se organizează expoziția comemorativă a operei pictorului *Grigorescu*, dela a cărui moarte se împlinesc 30 de ani. Între 9 Mai și 9 Iunie se prevede o mare afluență de cetățeni din toate colțurile țării, veniți să cunoască propășirea *Bucureștilor*.

Pietate și recunoștință. Fericitul în Domnul P. S. episcop al armatei, Dr. *Ioan Stroia*, înainte de moartea sa cu câteva zile, a donat bisericii din satul său natal *Cacova-Sibiului*, pentru scopuri de binefacere, 50 acții Reșița, 8 acții Banca națională, și 30.000 (treizecimii) numerar. Pentru darul făcut adunarea parohială, cu ocaziunea părăsirii servit întru amintirea distinsului fiu al comunei, a pomenit cu pietate și recunoștință numele dăruitorului atât de pilduitor. *Coresp.*

Înștiințare. La catedrala episcopală din Bălți sânt vacante un post de preot și unul de diacon. Pentru ocuparea acestor posturi se cere candidaților să fie ieromonahi sau ierodiaconi cu voce fru-

moasă, cu purtări exemplare și dacă se poate și cu studii teologice. Doritorii a ocupa aceste posturi vor înainta cereri direct *Prea Sfințitului episcop al Hotinului-Bălți*.

Posta redacției

Pr. M. M. în Br. Scrisoarea a doua a sosit de asemenea. Incolo, nimic. Promisiunea?

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „AJUTORUL” din Șeica-Mare — pe baza art. 15 din statute, se invită la o ADUNARE GENERALĂ EXTRAORDINARĂ — ce va avea loc în sala școlii primare de stat din comuna Vale, la data de 23 Mai a. c. ora 2 p. m., cu următorul

P R O G R A M :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;
2. Raport despre situația băncii — în urma admiterii recursului de către *Cortea de apel — Brașov*;
3. Ratificarea de înțelegere a conversiunii cu creditorii;
4. Darea absolutorului membrilor, creditorilor numiți de tribunal;
5. Alegerea a 5 membri în consiliul de administrație pe 3 ani;
6. Alegerea a 3 membri în comitetul de cenzori pe 3 ani;
7. Imputernicirea consiliului de administrație — spre a face orice demersuri în legătură cu plata ratelor creditorilor — fuzionarea sau lichidarea institutului;
8. Eventuale propuneri — în caz că nu se va putea ține, adunarea generală extraordinară, la data de mai sus, din lipsa majorității acționarilor, adunarea se va ține la data de 30 Mai a. c. cu aceeași ordine de zi. Șeica-Mare, la 3 Mai 1937. — În numele creditorilor băncii „Ajutorul”: ss *Ambrozie Oțelea*, ss *Laicoș Cioban*, ss *I. Suciu*, ss *Ioan Nistor*. acționar. (14) 1—1

Nr. 152—1937

(22) 1—1

Concurs

Parohia ortodoxă română din orașul de reședință *Odorhei* deschide concurs pentru pictarea în stil bizantin a bisericii sale.

Licitația se va ține în ziua de 30 Mai 1937, la ora 11 a. m. în capela ortodoxă dela prefectura județului.

Concurenții, deodată cu ofertele, vor înainta și un plan detaliat despre lucrare, precum și vadiu de 5% în numătar, sau în hârtii de valoare. —

Licitarea eventual se va continua și în mod verbal.

Deplasarea la licitație, sau pentru un eventual studiu, privește pe concurenți.

Parohia va adjudeca lucrarea aceluia, în care are mai multă încredere.

Odorhei, la 24 April 1937.

Pr. Seb. Rusan Isidor Bălășescu
paroh I epitrop

Radu Chirovici
notar.

Nr. 153/1917.

(19) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II *Bălșa*, cu filia *Galbina*, protopresbiteratul *Geoagiului*, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiune parohială: a) Grădină, cca. 2 jug. Folosirea cimitirului în proporție de 2/3 față de 1/3 parte pe care o folosesc cantorul și crâșnicul.
3. Sâmbrie: Dela familiile mai înstărite 11 cupe (cca. 15 litre) grâu, iar dela cele mai puțin avute 11 cupe porumb sfărâmat.
4. Locuință în natură. (Casa parohială absolut nouă).
5. Stola obișnuită în protopopiat.

Concurenții își vor înainta în termen cererile de concurs, însoțite de actele necesare, anexând și convenita autorizație a *Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc* spre a putea concura.

Apoi cu aprobarea oficiului protopopes se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul și cu referențele locale.

Oficiul protopopes ortodox rom. al *Geoagiului* în înțelegere cu Consiliul parohial. *Geoagiu*, la 13 Aprilie 1937.

Pr. *Inocențiu Tiruța*
adm. protopresbiteral

Clopote, Policandre, Sfeșnice

fabricația „OITUZ” București, din material calitatea I, cu garanță în scris pe 50 de ani oferă **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu, unde se pot vedea diferitele modele gata, cu cele mai convenabile prețuri și franco, gara de predare.

Clopotele se fabrică în orce greutate și în tonul ce se cere, în termen de 30 zile. Inscriptia pe clopote se face gratuit.